

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
przy uczestnictwie S. M. i S. G. R.
o pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 stycznia 2016 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego w G.
z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt XII Ga [...],

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w S. oddalił połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia wnioski Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. przeciwko S. M. i G. R. o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestników koszty postępowania. Sąd pierwszej instancji uznał, że nie zachodzą określone w art. 373 ust. 1 p.u.n. podstawy do orzeczenia wobec uczestników zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

W wyniku apelacji wnioskodawcy Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z dnia 21 października 2014 r. uchylił zaskarżone postanowienie i zniósł

postępowanie w połączonych sprawach w określonym zakresie oraz odrzucił oba wnioski i zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestników koszty postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca, określony jako Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S., nie ma zdolności sądowej, który to brak ma charakter pierwotny i nieusuwalny i zgodnie z art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. powinien prowadzić do odrzucenia wniosków, a ponieważ Sąd Rejonowy tego nie uczynił, doszło do nieważności postępowania z przyczyn wskazanych w art. 379 § 2 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i zniósł postępowanie w sprawie oraz na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. odrzucił wnioski.

Od powyższego postanowienia wnioskodawca wniósł zażalenie zarzucając, iż w toku postępowania w pierwszej instancji, w wyniku sprostowania, nastąpiło prawidłowe oznaczenie wnioskodawcy jako Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W.. Wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie w sprawie dotyczy wniosku o wydanie przewidzianego w art. 373 ust. 1 p.u.n. orzeczenia o pozbawieniu uczestników prawa prowadzenia działalności gospodarczej określonej w tym przepisie. Toczy się ono w trybie postępowania nieprocesowego i zgodnie z art. 376 § 3 p.u.n., od postanowienia sądu drugiej instancji wydanego w sprawie przysługuje skarga kasacyjna.

Zgodnie zaś z art. 519¹ § 1 k.p.c. od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie, przysługuje skarga kasacyjna, jeżeli jest ona dopuszczalna w sprawie tego rodzaju. Natomiast zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje jedynie w przypadkach określonych w art. 394¹ § 1, § 1¹ i § 2, a więc na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną, na postanowienie sądu drugiej instancji lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, jak również w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego

rozpoznania, a w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹ i art. 519¹, a więc postanowień w przedmiocie odrzucenia pozwu lub wniosku w postępowaniu nieprocesowym albo umorzenia postępowania, kończących postępowanie w sprawie, a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji.

Nie ulega zatem wątpliwości, że od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia o odrzuceniu wniosku o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przewidzianego w art. 373 ust. 1 p.u.n. przysługuje stronie skarga kasacyjna, a nie zażalenie.

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, wniesienie przez stronę reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika zażalenia, a nie jak należało skargi kasacyjnej nie może być potraktowane jako mylne oznaczenie środka odwoławczego. Zażalenie i skarga kasacyjna są bowiem środkami odwoławczymi opartymi na zupełnie odmiennych zasadach ustrojowych i podlegają odmiennym przepisom postępowania. Nadanie więc przez zawodowego pełnomocnika, od którego oczekiwany jest profesjonalizm i kompetencje, dokonanej przezeń czynności formy zażalenia zamiast skargi kasacyjnej, nie jest mylnym oznaczeniem środka odwoławczego, lecz dokonaniem zupełnie innego aktu procesowego (porównaj między innymi postanowienia z dnia 20 sierpnia 1997 r. I PZ 28/97, OSNAPIUS 1998/12/364 i z dnia 26 sierpnia 1998 r. II CZ 71/98, OSNC 1998/12/226).

W tym stanie rzeczy zażalenie wnioskodawcy, jako niedopuszczalne z mocy ustawy, podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.